

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus NOVEMBER 2012

Mida teha lahkunutega?

Sina viid inimese jälle põrmu ja üttled: „Tulge tagasi, inimlapsed!“ Ps 90:3

November, hingedekuu toob oma pühade ja tähtpäevadega kaasa teemad, mis ületavad aja ja igaviku piiri. 1. novembril tähistatakse kõikide pühakute päeva, 2. novembril on kõikide surnute päev ehk hingedepäev ja novembri viimane pühapäev on igavikupühapäev ehk surnute mälestamise püha. Hingedeaeg kutsub üles mõtlema igavikule ja surmale, aga ka kallitele ja olulistele inimestele, kes on ajast igavikku kutsutud.

Tänapäeva postsekulaarses maailmas hakkavad paljud tavad hääbuma või omandama uusi vorme. See puudutab ka surma ja matusekultuuri. See ei ole ainult Eestile omane, matusekultuur on viimastel aastakümnetel muutunud paljudes lääne kultuuriruumi riikides. Kui veel paar põlvkonda tagasi oli surm üks osa elust ja tihtipeale lahkuti ajast igavikku kodus lähedaste keskel, siis tänapäeval on üha tavalisem, et lahkujat viimased elupäevad mööduvad hooldekodus või haiglas. Üks põhjus on, et töötavad või võõrsil elavad omaksed ei saa lähedase eest hoolt kanda, isegi kui ollakse selleks valmis. Tihtipeale jääb puudu ka oskustest või võimalustest. Surma korral jääb lähedastele vaid formaalsuste korraldamine ja matusteks valmistumine. Lähedased ei pruugi lahkunut näha enne kui matusetalitusel.

Seesugune asjade kulg soosib, et surm lükatakse elu äärealale või isegi sellest väljapoole. Võimaliku hingetrauma vältimise ettekäändel või mugavusest ei võeta lapsi kuigi tihti matustele kaasa, sest siis peab vanem olema valmis vastama elu suurtele küsimustele, mis võivad endalegi tunduda raskesti mõistetavad. Nii võib juhtuda, et esimest korda satutakse matusele, kui maetakse oma vanemaid. Et puudub varasem kokkupuude surma, surnu ja matusekultuuriga, ostetakse lahkunu ärasaatmise teenus mõnelt tavandifirmalt. Kõik on korraldatud ja steriilne. Jääb üle vaid maksta. Samas on ajast aega kuulunud matuste ettevalmistus leina(aja) juurde. See on olnud omamoodi leevendus kaotusvalule.

Enam ei lähtuta põhimõttest, et viimne austusavaldus lahkunule peab olema parim võimalikust. Otsustatakse selle põhjal, mis on majanduslikult võimalik. See on tihtipeale kaaluheel ka matuse tüübi – kas urni- või kirstumatus – valikul. Kui tegemist on mõne kaugema sugulasega, võib juhtuda, et põletusmatuse korral „unustatakse“ lahkunu krematooriumisse kuudeks, aastaiks, isegi alatiseks. Koos põletusmatusega on matusekultuuri kõrval muutunud ja muutumas ka suhtumine kalmistusse. Et säilmeid võib matta, säilitada kolumbaariumis, puistata mujale kui surnuaeda (nt

merre või selleks ette nähtud kohta metsas või pargis), jätta kaminasimsile või riulile, ei kaasne kohustust osutada surnule pärast matusetalitust tähelepanu, nt käia kalmistul hauda hooldamas.

Nüüdisaja matusetalitused muutuvad üha lühemaks ja kompaktsemaks, tavapäraselt kolmeosalist talitust (ärasaatmine, matusetalitus kirikus või kabelis, muldasängitamine) asendab üheosaline matust (ärasaatmine haul või krematooriumis). Samuti muutuvad matused üha omanäolisemaks või personaalsemaks, talitusele lisatakse lavastuslikke elemente, erivalgust, muusikat jms.

Kui veel eelmisel sajandil oli lääne kultuuriruumis valdav kiriklik matusetalitus, siis praegusaja leinakultuur areneb tugevasti ilmaliku poole. Selle näiteks on ilmalikud matusetalitajad, kes armastavad kasutada kiriklikust talitusest üle võetud kombeid: koraal, Meie Isa palve jms. Ka EELK statistika näitab, et kiriklike matuste arv väheneb aasta aastalt. Osaliselt on see nõukogude ideoloogia mõju ja harjumuse puudumine pöörduda kiriku poole.

Tänapäeva inimese arusaam surmast pärineb valgustusajast. Surm ei ole enam üks osa eluringist, vaid surma mõistetakse kui lõplikku. Mida vanem inimene, seda rohkem arvatakse, et surm lõpetab kõik. Nüüdisaja inimese arusaam ja surma käsitus on väga mitmesugune. Meie aja matusekultuuris on põhiline ümberkäimine leinaga, mitte igavene elu.

Milline on kristlik arusaam surmast? Kristlikus surma- ja matusekäsitluses on keskne ülestõusmisusk. Kristuse matmine ja surnuist ülesäratamine on kristlasele märk, et ka meile on haud ase enne ülestõusmist ja Jumala kõigi töotuste lõplikku täitumist. Seepärast ei pea kristlased surma ja surnute pärast olema kurvad, nagu need, kellel ei ole lootust (1 Ts 4:13). Teiseks on oluline arusaam, et kõik kristlased, nii elavad kui ka surnud, kuuluvad kokku ja moodustavad üheskoos Jumala rahva. Kristlasi ei saa lahutada oma Issandast isegi mitte surm (Rm 8:38). Kristlased on pidanud matust armastusteoks, millest Jeesus räägib tähendamissõnas viimsest kohtust (Mt 25:31-46). Kristlikul matusel on kesksel kohal surma ja kaduvuse tunnistamine, tänu ja palve lahkunu eest, aga ka hingehoid ja üleskutse oma elu targalt kasutada.

Nii nagu jumalateenistused hoiavad üleval traditsioone, teevad seda ka matused ja matusekultuur. Eesti matusekultuuri on mõjutanud asumine ida- ja lääne kultuuriruumi äärealal, saksa kultuuriruum ja luterlik kirik, õigeusu kirik ja tänapäeval üha enam ka üldine ilmalikustumine. Meie esivanemad suhtusid surma kui eluringi ühte üleminekuaega (nagu sünn, abiellumine jne). Lahkunut koheldi ettevaatuse ja aupaklikkusega. Matusteks tulid kokku sõbrad, tuttavad, sugulased; hõimlased lähemalt ja kaugemalt ning nii on matustel olnud tugev sotsiaalne roll. Mitmed matuste ja surmaga seotud uskumused on säilinud (lugupidamisest lahkunu vastu kirstu kandmine, peielauas lahkunule eraldi koha katmine jne). Kindlasti väärivad need kombesid säilitamist.

Üks osa traditsioonide säilitamisest on lahkunute meenutamine, nende tähenduse loomine järgnevaile põlvetele, haudade eest hoolitsemine. Ega seda ju surnutele vaja ole, küll aga elavaile. Austria kunstnik Friedensreich Hundertwasser (1928-2000) on öelnud, et kui me ei austa oma minevikku, kaotame tuleviku. Kui hävitame oma juured, ei ole me võimelised kasvama. Leidkem siis aega meenutada esivanemaid ja teisi ajast igavikku kutsutud lähedasi, kaunistada hauad lilledega või süüdata küünal. Nende lugu on ka meie lugu. Hingedeaeg tuletab meelde siin- ja sealpoolse elu seoseid ning igavikulisust rohkem kui ükski teine aeg aastast. Selle kõige taustaks kõlab kõigile siinpool igaviku piiri olijaile üleskutse: „Ole ustav surmani, ja ma annan sulle elupärja!“ (Ilm 2:10)

Kristel Engman
EELK Lääne praostkonna vikaarõpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA NOVEMBRIS

*** NB! TÄPSEMALT loe toimuvast koguduse kodulehelt <http://haapsalu.eelk.ee>
Kodulehe kalendris on alati kõige värskem info!**

- N, 1. november kl 19 hingedeaja kontsert (toomkirik).** Esineb Vene koorikapell. Juhatab Olga Tungal. Solistid: Olga Zaitseva (sopran) ja Tamar Nugis (bariton). Orelil Piret Aidulo. Ettekandel: G. Faure Requiem. Sissepääs: vaba annetus.
- R, 2. november kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); kl 15 eakate teetund (Jaanisaal), kl 19 hingedepäeva kontsert (Jaani kirik).** Hingedepäeva mõtisklus. Esinevad: Aare Tammesalu (tšello) ja Andres Uiho (orel). Sissepääs: piletiga.
- P, 4. november kl 9.30 leeritund (toomkiriku käärkamber); kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik).** Teema: Andke üksteisele andeks. Teenib õpetaja Kristel Engman. Hingedeaja muusikat esitab segakoor Sonore, juhatab Kaja Avila.
- E, 5. november kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).**
- T, 6. november kl 19 toomkooori proov (Jaanisaal).**
- K, 7. november kl 18 alustab kogudusekool (Jaanisaal).** Teema: Sissejuhatus. Piibel – kristlase põhiraamat. Õpetavad: Juha ja Anu Väliaho.
- R, 9. november kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); kl 15 eakate teetund (Jaanisaal).**
- P, 11. november kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik), isadepäev.** Teema: Kahe riigi kodanik. Teenivad õpetaja Kristel Engman ja Teno Ilves. Laulab koguduse lasteansambel, juhatab Sirje Kaasik; kl 11-12.15 lastekirik ehk pühapäevakool (toomkiriku käärkamber).
- E, 12. november kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).**
- T, 13. november kl 19 toomkooori proov (Jaanisaal).**
- R, 16. november kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); kl 15 eakate teetund (Jaanisaal).**
- P, 18. november kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik).** Teema: Valvake. Teenivad: õpetaja Tiit Salumäe ja diakon Peeter Krall (jutlus); kl 12.30 leeritund (toomkiriku käärkamber);
- E, 19. november kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).**
- T, 20. november kl 19 toomkooori proov (Jaanisaal).**
- K, 21. november kl 18 kogudusekool (Jaanisaal).** Teema: Käsud – elu kaitse. Õpetavad: Juha ja Anu Väliaho.
- R, 23. november kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); kl 15 eakate teetund (Jaanisaal).**
- P, 25. november kl 11 Igavikupüha jumalateenistus armulauaga (toomkirik).** Teema: Kristus - kõiksuse Issand. Teenivad: Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Laulab toomkoor, juhatavad Sirje Kaasik ja Lia Salumäe.
- E, 26. november kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).**
- T, 27. november kl 19 toomkooori proov (Jaanisaal).**
- R, 30. november kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); kl 15 eakate teetund (Jaanisaal).**
- R, 30. november kl 19-20.30 Dr. Arne Hiob räägib Pühast maast** Nurme bistroo Rändurite klubis (Nurme 1) Tallinna Jaani koguduse õpetaja ja Pühale maale toimuvate teemareiside korraldaja dr Arne Hiob teemal "Rännakud Pühal maal". Samas on võimalik osta ka tema raamatut "Püha maa, juudid ja Jeesus". Kõik huvilised on oodatud! Klubiõhtu on tasuta, kuid soovi korral võib korralduskulude katteks teha taskukohase annetuse.

EELINFO

- L, 1. detsember kl 17 esimese advendi kontsert (toomkirik).** Naiskoorid Kaasike ja Krõõt. Sissepääs: vaba annetus; kl 18 adventiküünla süütamine piiskopilinnuses.
- R, 7. detsember kl 19 gospelkontsert (toomkirik).** Dave Benton ja Meero Muusiku neidudekoor. Piletiga.
- L, 8. detsember kl 19 kaunimad jõululaulud ja Soome iseseisvuspäeva jumalateenistus (toomkirik).**

P, 9. detsember kl 11 jumalateenistus armulauaga, leeripüha (toomkirik).
E, 10. detsember kl 19 jõulukontsert (Jaani kirik). Ooperisolist Svetlana Musina Peterburist. Sissepääs: vaba annetus.
T, 11. detsember kl 19 kirikukontsert (toomkirik). Birgit Õigemeel ja Mihkel Mattisen. Piletiga.
R, 14. detsember kl 18 kirikukontsert (toomkirik). Peterburi muusikud. Piletiga.
R, 21. detsember kl 18 kirikukontsert (Jaani kirik). Toomas Lunge, Ilona Aasvere ja Indrek Kalda (Tartu). Piletiga.
P, 23. detsember kl 14 jõulukontsert (toomkirik). Arsise käsikellade ansambel. Piletiga.
E, 24. detsember kl 19 ja kl 24 jõuluteenistused (toomkirik).
N, 27. detsember kl 18 Johannesepäeva kontsert-aktus (toomkirik). Musitseerivad Katrin Lehismets, Jüri Ilves ja Taimi Kopli.
P, 6. jaanuar kl 11 kolmekuningapäeva jumalateenistus (toomkirik). Laulavad koguduse koorid. Koguduse jõulupuu. Täiskogu koosolek ja algavad koguduse nõukogu valimised (06.-13.01.2013).

*** NB! TÄPSEMALT loe toimuvast koguduse kodulehelt <http://haapsalu.eelk.ee>
Kodulehe kalendris on alati kõige värskem info!**

Toomkirik ja muuseum. Alates oktoobrist on konvendihooned, toomkirik, muuseum, vahitorn, laboratoorium, keskaegne klassituba jm avatud ettetellimisel. Vaata lisa www.haapsalulinnus.ee
Kirik on avatud peaukse kaudu jumalateenistuste ja kontsertide ajal.

Koguduse kantselei, Kooli 6, avatud E, K ja R kl 9-15. Tel 473 7166, 52 80635, e-post haapsalu@eelk.ee Kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitatav leppida eelnevalt kokku (tel. 52 80635).

Koguduse igakuine infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee Seinalehena on „Johannese Sõnumid” infostendil toomkirikus, Jaanimajas ja kantseleis.

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Koguduse nõukogu koosolek toimub P, 9. detsembril 2012 peale jumalateenistust toomkiriku käärkambris.

NÕVA DIAKON PEETER KRALL TULI HAAPSALU KOGUDUSSE PRAKTIKALE

Mullu varakevadel pühitses peapiiskop Andres Põder Nõva koguduse diakoniks Peeter Kralli, kes oli varem töötanud kaua aega vanglaametnikuna.

Sellest sügisest on Peeter Krall praktilal Haapsalu koguduses. Teda juhendab praost Tiit Salumäe.

Tiit Salumäe sõnul on õpetaja ametipraktika üks osa pastoraalseminari õpest. Pastoraalseminari saab astuda täieliku teoloogilise kõrgharidusega isik. Tänavu juhatab

pastoraalseminari piiskop Einar Soone.

Koolitus algas septembris ja kestab järgmise sügiseni. Õppetöö on jagatud loengunädalateks ja praktikaks kogudustes. Pastoraalseminaris käsitletavat teemat on muu hulgas liturgika ja homileetika, religioonipedagoogika, Augsburgi usutunnistus; misjoni- ja diakooniaõpe, hääleseade ja liturgiline laul; vaimuliku ameti eetika, koguduse juhtimine, kantseleitöö jms.

Praktikakoguduse määrab konsistoorium oma otsusega. Tiit Salumäe on olnud paljude tublide õpetajate praktikajuhendaja. Nende seas on Valdek Johanson, Jaan Jaani, Mihkel Kukk, Peeter Paenurm, Pille Talvar-Heckmann, Arho Tuhkru, Arvo Lasting, Katrin-Helena Melder, Kristel Engman, Kaido Saak, Lembit Tammsalu, Kari Tynkkynen. Ta on juhendanud ka Saksamaalt Haapsallu tööle suunatud kirikuõpetajaid: Claudia de Wilde, Katharina Ufholz, Michael Heckmann.

„Peeter Kralli tunnen suhteliselt lühikest aega,“ ütles Salumäe. „Aga et tal on eelmistest töökohtadest asjaajamise kogemus, siis eeldan, et temast saab tubli õpetaja.“

Peeter Krall, kuidas on läinud töö Nõva koguduses, mida olete seal kogenud ja õppinud? Nõva koguduses olen nüüd teeninud kaks aastat. Läksin sinna täiesti algaja vaimulikuna ja võisin olla liturgias esialgu üsna kohmetu. Koguduse heasüdamliku toeta oleks minu kohanemine olnud tõenäoliselt hulga vaevalisem.

Koguduse hooldajaõpetaja praost Tiit Salumäe on mu arenguteed tähelepanelikult jälginud ja vajadust mööda seda ka korrigeerinud. Ka praegu on ta minu praktika juhendaja ja vestlused temaga on mulle andnud palju mõtlemisainet. Nõva kogudus on minuga harjunud ja, julgeksin öelda, et ka omaks võtnud. Kogudusel on head ja tõised suhted ka vallavalitsusega.

Kokkuvõtlikult — tunnen end Nõva rahva keskel hästi ja olen õnnelik, et Jumal mind nende keskele juhataks.

Kuidas Haapsallu praktikale sattusite?

Tiit Salumäe on olnud mulle nii praost kui ka koguduse hooldajaõpetaja. Kust seda füüsilist eeskujut siis ikka võtta, kui mitte tema kodukogudusest!

Olen Haapsalu toomkirikus juba ühe missa iseseisvalt läbi viinud. See oli mulle ülioluline ja meeldiv kogemus. Nüüdne praktika annab mulle ülevaate tegevustest, mida meie väikeses Nõva koguduses harva — kui üldse — ette tuleb. Sel kuul olen näiteks assisteerinud kahel ristimisel ja läbi viinud ühe leeritunni. Need on hinnalised ja vajalikud kogemused.

Mida praktika ajal tegema peate?

Ka praktika ajal on minu peamine ülesanne teenida Nõva kogudust. Selle kõrval on ka osaluspraktika Haapsalus, kus juhendaja mu oskuseid arendab ja lihvib.

Praktika kava ei ole detailselt veel välja joonistatud. Kõik sõltub tegelikest vajadustest — pean oskama ja suutma ka Haapsalu koguduse teenimises täita mis tahes tühje kohti ja pean seda tegema hästi.

Kui kaua praktika kestab?

Praktika kestab järgmise aasta septembrini, seejärel tuleb *pro ministerio* eksam, misjärel otsustatakse minu sobivus preestriametisse.

Pro ministerio eksam koosneb suulisest ja kirjalikust osast. Suulises osas hinnatakse kandidaadi sobivust preestriametisse, erilise tähelepanuall on pastoraalseminari aasta vältel toimunud vaimulik ja kutseoskuste areng. Eksami kirjalik osa on essee.

Kuidas tuli mõtte minna pastoraalseminari ja taotleda preestrikutset?

Ettepaneku astuda pastoraalseminari tegi usuteaduse instituudi rektor Ove Sander, teda toetas ka Tiit Salumäe. Minu soovitajad olid veel Illimar Toomet Lääne ja Marek Roots Lääne-Harju praostkonnast.

Võtan seda nagu Jumala juhtimist ja seeläbi minu ette pandud vaimulikkude ülesannet — realistlikult, ilma igasuguse eufooriata. Õpetajapühitsus ei muuda palju minu senises teenimises, küll aga toob kaasa vastutuse koguduse juhina. Mis jääb mul selle peale vastata? „Siin ma olen!“ Kas oletegi nüüd täielikult kirikutööle pühendunud?

Et omadega toime tulla, tuleb olla multifunktsionaalne. Jumal on mulle kinkinud lahtised käed, seegi on and, mida ei tohi tänu ja tähelepanuta jätta. Niisiis — teen, mis tarvis ja jõudumööda, aga

prioriteet on mõistagi kirikutöö.

Mis saab siis, kui praktika on läbi? Kas jääte Nõvale edasi või on teil teised plaanid?

Nõva rahvas on mind endale vaimulikuks kutsunud ja seda kutset olen ma siiani järginud.

Ma ei tee pikki plaane, sest ei taha pärast nende plaanide ori olla. Nõva on mulle südamesse kasvanud ja praegu ma ei näe sellele kogudusele mõistlikku alternatiivi. Tahan anda endast parima Nõva koguduse heaks.

Peeter Krall

- Ristitud ja konfirmeeritud 25. dets 1990 Keila Miikaeli koguduses.
- 1990–2011 Keila koguduse liige, sellest 2008–2011 koguduse juhatuse liige ja sinodi saadik.
- 25. märtsil 2011 ordineeritud EELK diakoniks ja määratud samast päevast teenima Nõva Püha Olevi kogudust.
- 1991–2010 tegev mitmesugustel ametikohtadel Eesti vanglateenistuses.
- 2000 lõpetanud Eesti Sisekaitseakadeemia.
- 2010 lõpetanud Eesti Metodistikiriku teoloogilise seminari.
- 2010. aastast pensionär.
- Abielus 1970. aastast, laulatatud 1997. Tütar Kristiina (1971) elab ja töötab Soomes. Poeg Eero (1974) on ettevõtja.

Lehte Ilves

ISADEPÄEVA VIKTORIIN

Palume vastused **9. novembriks** saata koguduse e-aadressile (haapsalu@eelk.ee), jätta pärast jumalateenistust õpetaja kätte või tuua koguduse kantseleisse (Kooli 6). Õigete vastuste vahel loosime välja auhindu, mis antakse võitjatele üle isadepäeva jumalateenistusel 14. novembril toomkirikus (11.00-12.15). Viktoriini küsimustele vastamisel ei ole vanuselisi piiranguid ning vastata võib nii võistkondlikult (nt perekond) kui ka individuaalselt. Täname viktoriinil osalemise eest!

Andmed: <http://www.terviseleht.ee/>

<http://et.wikipedia.org>

1. Millal tähistatakse isadepäeva Eestis?
 - Novembri esimesel pühapäeval
 - Novembri teisel pühapäeval
 - Novembri kolmandal pühapäeval
2. Isadepäeva tähistati esimest korda Ameerikas Washingtoni osariigis. Mis aastal?
3. Ameerikas algatas isadepäeva kombe üks naine? Mis põhjusel?
4. Millise teise tähtpäevaga on isadepäeva kombestik sarnane?
5. Mis aastal hakati isadepäeva tähistama Eestis?
 - 1927
 - 1947
 - 1987
6. Mis on isadepäeva mõtteks?
 - Süvendada isade ja laste vahelisi suhteid

- Süvendada emade ja isade vahelisi suhteid
- Süvendada vanemate ja vanavanemate vahelisi suhteid

7. Millise maa eeskujul jõudis isadepäev Eestisse?
8. Kelle valib Eesti Naisliit tublide isade hulgast igal aastal isadepäeval?
9. Keda peetakse meeles isadepäeval?
10. Mõttele välja üks lühike isadepäeva salm:
Kirjuta siia oma nimi ja kontaktandmed (tel. number, e-posti aadress või tavaposti aadress)

SÜNNIPÄEVAD NOVEMBRIS

1. nov	Aaron Kiviloo	
3. nov	Jaanika Abel Sandra Palk	
6. nov	Herbert Pajus	85
7. nov	Evald Laadoga Ester Avila	
8. nov	Küllike Pennaste Andri Meriloo Tarmo Borman Made Lopp	5
11. nov	Helgi Miller	
12. nov	Henriette Opp Gustav Saareväli	93
13. nov	Eve Valgemäe Henri Klopmann	5
14. nov	Indrek Huul Madis Mintel	
15. nov	Laine Päeva Indrek Juurik	
16. nov	Markus Vichterpal Anna Žuraljov	5
17. nov	Helje Marie Pihelgas Eva-Maria Kasteõld Georg Sikka	
18. nov	Marika Illik	
19. nov	Veronika Uibokand	
21. nov	Sirje Kaasik Marili Lämmergas Ott Värinäe	
22. nov	Heinar Kaasik Kärt Nook	
23. nov	Laine Põldme Eleri Soidla Johannes Saareväli	5
24. nov	Ilmi Kivimurd Mart Marttila Rauno Laksberg	20
25. nov	Heino Holm Liisa Maide	85
26. nov	Laine Kakri Mihkel Niinemäe	80
27. nov	Virve Niinemets	85

	Helena Lõhmus	
28. nov	Riina Pajo	
	Heli Vare	35
	Siim Saareväli	30
29. nov	Margit Vuus	

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

OTT MARTEN PAJATAB PRESIDENDIST

Eesti president peab palju rääkima, kõiki teretama, pidulikult riides olema ja vahest oma naise kusagile viima.

KUTSE KOGUDUSEKOOLI

Austatud Haapsalu Püha Johannese koguduse liige!

Olete oodatud osalema uuel kursusel meie luterlikus kirikus – vabatahtlike kogudusekoolis, mis annab oskusi ja valmidust end kogudusetöös rakendada!

Vabatahtlike kogudusekoolis süvenetakse põhjalikumalt leerikooli teemadesse, uuritakse Piiblit ning otsitakse endale sobivat teenimisviisi koguduses.

Õppetööd juhivad staažikad misjonärid, kogudusetöö arendajad Juha ja Anu Väliaho.

Kokku saadakse õhtupoolikuti üks kord kahe nädala jooksul.

Kuulata ja kaasa rääkida saab ristiusu aluseid, kiriku ajalugu ja praktikaid käsitlevatel teemadel.

Kodus tuleb täita küsimustikke õppematerjali ja Piibli põhjal. Lisaks teooriatundidele saab käed külge lüüa kogudusetöö praktikas.

Õppetöö kestab kaks aastat sügisest kevadeni ning on õppijale tasuta.

Kursusele saab registreerida kantseleis või haapsalu@eelk.ee

Oodatud on kõik olenemata east, huvialast, haridusest jne – Jumal saab kasutada igäüht!

Kokku hakkame saama üle kolmapäeva kell 18 kogudusemajas - Jaanimajas (adr: Kooli tn 4).

Esimene kohtumine on 7. novembril 2012 kell 18 Jaanimajas.

Tere tulemast!

Vabatahtlike kogudusekooli korraldab EELK Misjonikeskus

NOVEMBRI JUHTSALM JA PALVE

Kaitse mind, Jumal, sest ma otsin pelgupaika sinu juures! Psalm 16:1

**Ma palun Sind,
hoia mind patu eest,
hoia mind halva eest,
tee ristimärk minu kohale
tänapäeval,
kes ma olen nõder ja vaene,
oo Sina, vaeste Jumal!
Oo Sina, vermeis Kristus!
Anna mulle tarkust koos oma armuga.**

**Las nõutab mind Kõige Püham,
ja kaitseb mind maal ja merel
ning juhib mind sammhaaval
Igikestva Linna rahusse,
Igikestva Linna rahusse!**

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENESE KOGUDUS

Koguduse kantselei on avatud E, K ja R kell 9-15.

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://haapsalu.eelk.ee>
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032.
Registrikood 80210533

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635.
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda E-post: haapsalu@eelk.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477633.
Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.
Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee
Ingrid Laasi E-post: ingridlaasi@hotmail.ee
Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de
Teno Ilves E-post: teno.ilves@mail.ee

Koguduse häälekandja Johannese Sõnumid ilmub septembrist 2008 kord kuus. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Seinaleht asub Haapsalu toomkirikus peaukse kõrval, koguduse kantseleis ja Jaanimajas. E-postiga saadame lehe neile, kelle aadress on meil teada. Ootame teie kõigi abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Selleks palume anda teada e-posti aadress koguduse kantseleisse.